

Oktobris – Veļu, Zemliku mēnesis. Lapkritis. Zemi klāj biezs, čabošs un daudzkrāsains paklājs, bet debesis piebārstītas gājputnu klaigām. Bieži drēgns miklums krīt no pelēkajām debesīm. Rudens iztērējis visas krāsas savā paletē. Vien kāda koša miķelite vai pārdroša mārtnīroze vēl spītē rudens salnām.

Latvijā ir veļu laiks. Ar biežajiem miglas vāliem mūsu mīlie nāk ciemos pie dzīvajiem. Veļu laikā mēs visi tiekamies, tikai nesaredzamies. Vien ar svečītes liesmu kā mazu dvēselīti varam pamāt cits citam. Katrs no savas laika upes.

Kad koki

kā putni uz spārniem
preti debesīm tīrumus nes,
uz ceļmalas akmens piesēdies,
rudens pārcilā dvēseles.

Velk no piedurknēm, velk no ķešas,
no lakata ārā tin,
krītošās lapas tam pieri noskūpstā,
savu augšāmcelšanos svin.

Bet dvēseles – dvēseles nevar
raisīties no saviem zariem,
tās paliek par brūniem pumpuriem
līdz jaunam pavasarim.

(A. Rancāne)

Vēlēšanu rezultāti Jērcēnos

7. Saeimas vēlēšanās Jērcēnu vēlēšanu iecirknī piedalījās 323 balstiesīgie vēlētaji, t. i. 78% no balstiesīgo skaita. Pie mums balsoja arī citu rajonu un pilsētu iedzīvotāji – no Strenčiem, Valmieras un Ventspils.

Balsu skaitīšanas rezultāti ir sekojoši:

1. Tautas kopa «Brīvība» – 2
2. Māras zeme –
3. Konservatīvā partija –
4. Savienība «Latvijas ceļš» – 130
5. Sociāldemokrātiskā sieviešu organizācija – 7
6. Tautas saskaņas partija – 4
7. Jaunā partija – 24
8. Darba partija (DP), Kristīgi demokrātiskās savienības (KDS), Latvijas Zaļās partijas (LZP) apvienība – 10
9. Latvijas zemnieku savienība – 15
10. Demokrātiskā partija «Saimnieks» – 4
11. Tautas kustība Latvijai (Zigerista partija) – 9
12. Latvijas Nacionālā reformu partija –
13. Nacionālā progresa partija –
14. Tautas partija – 72
15. Latvijas Sociāldemokrātu apvienība – 30
16. Latvijas Vienības partija – 1
17. Apvienība «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK – 14
18. Latvijas Nacionāli demokrātiskā partija –
19. Demokrātu partija –
20. Helsinki-86 –
21. Latvijas Atdzimšanas partija – 1

Tautas nobalsošanas par 1998. g. 22. jūnija likuma «Grozījumi Pilsonības likumā» atcelšanu rezultāti:

Nobalsošanā piedalījās 314 balstiesīgie vēlētaji, par atcelšanu nobalsoja – 137, pret – 177.

Vēlēšanu komisija vēlējās nomainīt valsts karogu pie vēlēšanu iecirkņa, taču karogs tuvākajā apkārtnē nebija nopērkams. No šīs situācijas palīdzēja izklūt mežzinis J. Ence personīgi dāvinot karogu, kas turpmāk paliks pagasta padomes lietošanā.

Vēlēšanu komisija

Sakoptākā pagasta sēta

Latvieši visos laikos bijuši skaistuma mīļotāji. Lai arī vasarā darbs dzen darbu, ja vien ir vēlēšanās, atliek laika iestādīt kādu puķi vai košumkrūmu mājas pagalmā. Tas ir mūsu senču sensenais tikums – rūpēties par skaisto sev apkārt.

Sovasar vērojām sakoptību pagastā. Žūrijas komisija – N. Laurenoviča, I. Kimse, A. Ločmele, G. Gailīte, V. Ločmelis divas reizes apciemoja visas pagasta sētas un noskaidroja, kā pagasta ļaudis veido vidi sev apkārt. Mēģinājām saskatīt ikviena centienus sakoptības un skaistuma radīšanā.

Priecēja fakts, ka pagastā ir lauku sētas, kuras sāk atdzimt no jauna, iegūstot jaunus vai atgūstot istos saimniekus. Tādas ir «Čāliši», kur saimnieko I. Jakovina un J. Lellis, «Gorēni» – saimnieks J. Zutis, «Keizmuiža» – K. Zeps, «Kīriši» – V. Ločmelis.

Pārdomāts un acij tikams lauku sētas iekārtojums ir «Gaujaskrāčos» – E. J. Šakari, «Grobos» – M. A. Rutkovski, «Zuntēs» – A. V. Ločmeli, «Ziediņos» – L. I. Pinzuli, «Ošos» – E. A. Dekmeijeri, «Zaļmežos» – M. Ziediņa.

Priecēja lauku sētas, kuras īpaši izcēlās ar skaistām, ziedošām puķu dobēm. «Rāceņi» – S. Rāke, «Leļļi» – O. A. Leļļi, «Mazkalniņi» – Z. Eversone, L. G. Bajāri, «Dadzīši» – A. A. Brieži. Katru garāmģeju priecē arī daudzkrāsainā dāliju dobe V. Keresāres dārzā un «Smēdes» mājas pagalmā, ko vienmēr gaumīgi kopj E. Strazdiņa.

Par lauku ļaužu tikumu liecina ne vien mājas pagalmi, bet arī skaisti lauki bez nezālēm ar applautām malām. Skaistākie

lauki ir zemniekiem – I. Bērziņam «Rāceņos», un J. Zušmanim «Rūmītēs».

Mūsu ciemata sejā neglītākie vaibsti ir daudzdzīvokļu māju pagalmi. Kā smejies, «kopos cūka nebarojas» jeb «ne mana cūka, ne mana druva». Atzinību pelnījuši tie cilvēki, kas pielikuši roku ciemata māju sakopšanā. V. Gurceva un L. Svarinska iekopušas puķu dobi pie «Trešās mājas», bet «Mežviju» ļaudis saviem spēkiem iekārtojuši mašīnu stāvlaukumu. Atzīmējams arī «Skoliņu» iedzīvotāju veikums.

Ciemata individuālās mājas priecē ar sakoptiem zālieniem. Vislielāko darbu skaistuma veidošanā pielikuši S. E. Selicki «Lavandas», D. K. Kooto «Vilniši», D. V. Kīkuļi «Akācijas», M. D. Zuiķas «Madaras».

Žūrijas komisijai interesants likās bērnu spēļu un atpūtas stūrītis «Zemzaros» – I. J. Ences.

Vairāk acij tikamu akcentu varētu vēlēties pagasta sabiedrisko ēku apkārtnē. Sovasar regulāri tika kopts zāliens pie pagastmājas. Sakopta ir arī skolas apkārtnē. Varētu vēlēties arī citu iestāžu un organizāciju aktivitātes.

Sakoptība nav vienas dienas vai vasaras darbs, tā jāveido pamazām, lēni un pamatīgi. Tikai tad mūsu sētas, pagalmi un ceļi priecēs mūs un mūsu cietieņus.

Žūrijas komisijai izsaka pateicību visiem čaklajiem ļaudīm, kam rūp skaistums, un pateicībā par ieguldīto darbu sola pavasari noorganizēt pieredzes apmaiņas braucienu uz citām Latvijas sakoptākajām sētām.

Žūrijas komisijas vārdā
G. Gailīte

S V E I C A M
OKTOBRA
JUBILĀRUS:

ELZU ŠMITI,
JUDĪTI KRĪPĒNU,
ANDRI RUTKOVSKI!

(V. Veldre)

Mēneša notikumu mozaīka

15., 16., 17. septembris – Rajona kultūras darbinieku radošās dienas Talsu rajonā. Piederzi šajās dienās smēlās arī Ilvija un Ginta.

1. oktobris – Klubīnā «Pie kamīna» tikšanās ar Valmieras teātra aktrisi, daudzu grāmatu autori, bijušo teātra literārās daļas vadītāju Austru Skudru. Skumīgi, ka šos interesanto cilvēku vēlējas uz klausīt tikai 5 cilvēki.

3. oktobris – 7. Saeimas vēlēšanu diena. Latvijas televīzija arī mūsu pagastu izvēlēs

aptaujai «Latvija izvēlas». Aptaujas laikā no 17.00 – 18.00 mūsu vēlēšanu iecirknī 4 balsis tika nodotas par Tautas partiju, 2 balsis par Latvijas ceļu.

5. oktobris – Ciemata daudzdzīvokļu mājās sākas apkures sezona. Vai nebūtu laiks nomaksāt vecos parādus?

7. oktobris – Strenču mežniecībā viesojas TV raidījuma «Savai zemei» radošā brigāde. Sekojiet televīzijas programmai!

8. oktobris – Notika pagasta padomes finansu komitejas sēde. Deputāti apskatīja, kā notiek internātskolas remonts un iepazīnās ar izremontēto ceļu stāvkli.

9. oktobris – Pagastā ieradās rajona padomes kultūras nodaļas, galvenās bibliotēkas un pašvaldību darbinieki, lai runātu par gatavību jaunajai darba sezonai.

Oktobrī – Jērcēnu pagasta bibliotēka saņēma dāvinājumu no Rīgas Luterā ev. lut. draudzes – J. Rubeņa un M. Subača grāmatu «Dievs ir tepat.»

11. oktobrī – 18 cilvēki izmantoja iespēju apskatīt vienu no Preiļu rajona skaistākajām vietām Aglonas baziliku.

Kultūra

Klāt atkal rudens – pašdarbnieku aktivitāšu laiks. Vai šoruden dziedāsim? Vai dejosim? Vai vajag? Atbilde ir viennozīmīga – vajag. Kaut arī šajos grūtajos laikos pagasta naudas maks ir kļuvis tik plāns, bet vajadzību tik daudz. Kā izvērtēt – kura tā svarīgākā?

Skaļi skan frāze, ka mūsu tauta cauri laikiem

izdzīvojuši ar tautas dziesmu, ar deju, ar kultūru. Taču to noliegt nevar neviens, jo to milzīgo pacēlumu un emociju virsotni, ko izjūtam Dziesmu un Deju svētkos – gan dalībnieki, gan skatītāji, neatsver nekas.

Tādēļ gribu aicināt tos, kam patīk dejot, ceturtdien vakaros piepulcēties deju kopas «Vesma» dalībniekiem. Šoruden deju kopa uzsāks 10. jubilejas sezonu. Pirmais mēģinājums – 5. novembrī plkst. 20.00

Tos, kam patīk teātris un vārda māksla, un gribas arī pašiem līdzdarboties, aicinu sanākt kopā otrdienu vakaros uz dramatiski neatkarīgās kopas mēģinājumiem. Pirmais mēģinājums 3. novembrī.

Dziesmu draugu kopai «Mežābele» šosezon gaidāms pārmaiņas, taču cerēsim, ka problēma atrisināsies, un dziedājošie sievu un vīru balsis skanēs.

Tautas nama vadītāja G. Gailīte

No senajiem rakstiem

Par Latvijas brīvvalsts laikiem Jērcēnu pagastā stāstījis pagasta vecākais J. Evalds:

«Jērcēnu pagasts ir viens no vidējiem Valkas apriņķī. Iedzīvotāju skaits vasaras mēnešos ap 1300, ziemas mēnešos ap 1150. Saimniecības 176, pagasta platība 92 kv. km. Ar nodokļiem apliekamā vērtība ir Ls 952077, budžets Ls 21200. Nodokļu maksātāji ļoti apzinīgi. Pagasta nams un 6 kl. pamatskola atrodas pagasta centrā. Telpas pagasta namā labā stāvoklī. Kancelejas telpās ierīkota Jērcēnu telefona palīgnodaļa, kurā ir 32 abonenti. Tanis pašas telpās nodibināta pagasta padomes bibliotēka ar kultūras fonda atbalstu un pagasta pašvaldības līdzekļiem. 6 kl. pamatskola celta no 1930. līdz 1934. g. ar valsts un pašvaldības līdzekļiem, un izmaksājusi Ls 90000. Pagasta pašvaldība vēl uztur nespējnieku patversmi. Satiksmes ceļi pagasta robežās labi. Daudz pūles un līdzekļus ceļu uzlabošanai lauksaimnieki ziedoši paši. Elektrisko strāvu pagasts saņem no Brenģuļu spēkstacijas «Abuls». Pagastā darbojas divas ūdensdzirnavas un pastāv sekojošas biedrības: 1923. g. bij. Ķeizu muižā nodibināta piensaimnieku sabiedrība Andrupe. Biedru skaits 82 un nodotais piena daudzums 151 6550 kg, vai 62280 kg sviesta. Pagastā arī četri veikali – divi bij. Ķeizu muižā un divi Vecjērcēnu muižā. Lopkopības pārraudzības biedrība Andrupe savu darbību iesāk 1927. g. ar 19 saimniecībām un 174 slaucamām govīm, bet 1936. g. ir 27 saimniecības ar 246 slaucamām govīm. Bez minētās pagastā vēl ar ļoti labiem panākumiem darbojas Jērcēnu lopkopības pārraudzības biedrība. Pagastā pastāv divas mašīnu koplietošanas biedrības, kuras darbojas visai rosīgi.

Jērcēnu pagasta aizsargu nodaļa nodibināta 1921. g. 21. dec. un nedaudz gadus vēlāk aizsardzību pulcinš. Pateicoties aizsargu nodaļas aktivitātei, pagasta sabiedrība palikusi vienota cauri visiem partiju juku laikiem. Kad visā valstī bija vairāki desmiti partiju, tad Jērcēnu pagasta padomes un valdes vēlēšanās bija tikai trīs. Aizsargi bija un palika noteicēji katrā sabiedriskā un kulturālā pasākumā.»

Materiāls sagatavots no 1937. g. izdotās grāmatas «Dzīve un darbs.»

Senajos rakstos ielūkojās bibliotekāre Ilvija Ķimse

Ceļotprieks

Mūsu dejotāji Bretaņā

Šovasar, nedēļu pēc Dziesmu svētkiem, mēs – trīs Jērcēnu deju kopas dalībnieki – Ginta Gailīte, Jānis Mīkelsons un šo rindu autore, devāmies garākā ceļojumā uz Franciju. Ceļa mērķis bija Eiropiāde – starptautisks deju festivāls Rennā, Francijas novada Bretaņas galvaspilsētā. Mēs pārstāvējām Latviju, dejojot Priekuļu pagasta deju kolektīvā «Mīkeliis». Rennā dejojām koncertos uz ielām, laukumos un lielajā noslēguma koncertā. Pavisam Eiropiādē piedalās 20 valstu dejotāji. Dažādie, krāšņie tautas tērpi, smaidi un savstarpējā labvēlība veidoja neaizmirstamu Eiropiādes gaisotni.

Šajā braucienā apskatījām vairākas pilsētas. Vācijā Goslārī, senu pilsētiņu, greznu kā no pasaku grāmatiņas, Ķīlī, ostas pilsētu. Dienu pavadījām skaistajā Luksemburgā. Francijā, bez pieminētās Rennas, apmeklējām divas pilsētas Atlantijas okeāna līcīšu krastos – Senmalo un Vanes. Efektīvākā no redzētām pilsētām, protams, Parīze. Mums laimējās tajā iebrukt tieši pirms pusnakts, kad Parīze svinēja Bastīlijas ieņemšanas dienu un Francijas uzvaru futbola pasaules čempionātā, un varējām vērot krāšņo salūtu, pašā Eifeļa torņa piekāpē. Cilvēku masas eiforijā klīda pa Parīzes centru, nenogurdamas priecāties par ilgo, daudzveidīgo salūtu, par Eifeļa torni, kas laistījās dažādās krāsās un kopīgo svētku sajūtu. Parīzē otrajā rītā bijām Monmartrā – mākslas jauzū raibajā mekā, uzskāpām Eifeļa torni pavērot pilsētu no augšas, apbraucām dižo Triumfa arku un redzējām vairākas citas ievērojamas Parīzes vietas. Arī jauno Parīzi ar interesanto arhitektūru, kurā dominē spoguļi, stīklis, moderns dizains.

Liels notikums bija mūsu viesošanās Dānijā pie vietējās deju kopas. Mēs redzējām, kā dzīvo dāņu ļaudis, jo tikām sadalīti pa ģimenēm, kuras mūs baroja, guldīja un izklaidēja. Es ar Gintu tikām kāda fermerā un skolotājas ģimenē. Izrādās, ka saimnieks ir vienīgais strādnieks savā mehanizētajā fermā un audzē 1000 cūkas. Pats audzē barību, vāc glabā un dara visu ar vairāku savu traktoru, kombaina, citas tehnikas, kompjūtera, modernām barošanas iekārtām, skābbarības torņa un citu nepieciešamu lietu palīdzību. Izskatījās kā vesels kolhozs, bet viens strādnieks. Fenomenāli! Siksaimniecību vairs neesot, jo tas neatmaksājās. Saimniece ar meitām mūs aizveda uz savu vasarnīcu pie jūras, ekskursijā pa tuvāko pilsētu Vejli, uz savu skolu. Vakarā sniedzām dāņiem koncertu, un mums par godu notika pasākums ar varenēm cienastiem, dziedāšanu un dančiem.

Mājup braucām caur Beļģiju un Nīderlandi. Veselu dienu klīdām pa Amsterdamu, visinternacionālāko un raibāko no līdz šim redzētajām pilsētām, tautību, modes un bagātības amplitūdas ziņā. Apmeklējām arī Tiso kundzes vaska figūru muzeju.

Ceļojums bija jauks, interesants un gribu visus mudināt, ja vien ir kaut mazākā iespēja kaut kur doties, nolaist to garām. Nenožēlosiet!

Ceļojuma iespaidos ar jums dalījās Anita Auniņa

Paziņojumi

Š. g. 28. oktobrī no plkst. 8.00

Jērcēnu feldšeru punktā pieņems:

fluorogrāfs, ginekologs, pieaugušo neiropatologs, acu ārsts, terapeits.

Varēs nodot analīzes.

Pacienta nodevu apmaksās pagasta padome

♦ ♦ ♦

Aicinām atsaukties un piedāvāt mazlietotus bērnus apavus un apģērbus (vēlams ziemas). Tos pieņems pagasttiesā Ņina vai bibliotēkā Ilvija.

Cerot uz jūsu atsaucību, organizācijas «Glābiet bērnus» atbalsta grupa.

Tu esi viena, tomēr tikai viena,
Pie kuras kā pie saules bērni turas klāt,
Un tāpēc ir tik grūti zaļām skujām birstot,
Uz mūsu smagai zemei tevi atdot, māt.

(V. Zariņš)

Izsakām līdzjūtību

Annas Liepiņas

19.10.1900. – 17.09.1998 un

Viktorijas Astašonokas

26.06.1934. – 01.10.1998

piederīgajiem.

Par skaitļu un faktu pareizību atbild rakstu autori.

Materiālus sakārtoja GINTA GAILĪTE.

Salikts un iespiests SIA «Lapa» Valmieras tipogrāfijā.